

Dr. Ing. PAVAO KOVAČEVIĆ
Znanstveni savjetnik

Znanstveni savjetnik dr. ing. Pavao Kovačević rođen je 21. lipnja 1919. godine u Oriovcu kod Slavonskog Broda. Osnovnu je školu završio u Oriovcu 1929. godine, a gimnaziju 1937. godine. Iste godine upisao se na Poljodjelski odsjek Poljoprivredno-šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomirao 1943. godine. Disertaciju naslova *Tla Like* obranio je 24. ožujka 1958. godine na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu.

Od listopada 1947. do 1970. godine neprekidno je radio u Institutu za istraživanje tla, koji je poslije reorganiziran u Zavod za agroekologiju, a potom Institut za pedologiju i tehnologiju tla u Zagrebu. U Zavodu za agroekologiju izabran je 1960. za višeg znanstvenog suradnika.

Dr. Pavao Kovačević je radio tijekom 1946. i 1947. intenzivno na istraživanjima u cilju kalcifikacije tala u Hrvatskoj, posebno u Lici i Gorskom Kotaru. Iz te problematike, još davne 1947. godine, napisao je u izdanju Poljoprivredno-nakladnog zavoda iz Zagreba opće prihvaćenu knjigu *"Vapno kao gnojivo"*. Za taj rad Ministarstvo poljodjelstva dodijelilo mu je nagradu.

Glavninu svoje stručne i znanstvene djelatnosti dr. Pavao Kovačević usmjerio je na istraživanja geneze tala i izradu pedoloških karata različitih mjerila. Taj rad datira od njegovog početnog stručnog djelovanja i trajao je sve do 1970. godine, a na prekide i kasnije.

Od 1964. do 1970. godine dr. Pavao Kovačević rukovodi i radi na znanstvenom projektu *"Pedogenetska istraživanja i izrada Pedološke karte Jugoslavije (teritorij Republike Hrvatske) u mjerilu 1:50.000"*. Za tu potrebu sudjelovao je u radu Interinstitutske komisije Jugoslavije i dao veliki doprinos ujednačavanju metoda izrade pedoloških karata na razini ondašnje države. Za potrebe Interinstitutske komisije s dr. V. Jakšić napisao je *"Priručnik za terenska pedološka istraživanja"*.

Pedološko-kartografski dio rada dr. Pavla Kovačevića može se svakako smatrati najplodnijim dijelom njegove znanstvene i stručne preokupacije. Gotovo da i nema ni jednog kutka Hrvatske, gdje dr. Kovačević nije provodio pedološka istraživanja i dao prilog boljem poznavanju naših tala. Nesebično je pomagao i bio učitelj mnogim današnjim pedolozima naše države i šire. Bio je prvi urednik Osnovne pedološke karte u mjerilu 1:50.000 i prve tiskane pedološke karte toga mjerila on je uređivao. Dr. Pavla Kovačevića njegovi sljedbenici smatraju pionirima klasične pedološke kartografije u nas.

Republička zajednica za znanstveni rad Hrvatske za izvanredni doprinos u toj oblasti dodjeljuje mu diplomu za uspješan rad na izradi pedološke karte.

Uz višegodišnji pedološko-kartografski rad sakupljao je podatke o oblicima i intenzitetu erozije tla i izradio klasifikaciju krševitosti (stjenovitosti i kamenitosti) zemljišta.

Vođen istraživačkom znatiželjom, razvio je široku znanstvenu i stručnu aktivnost i postao jedan od vodećih hrvatskih pedologa. Gotovo da i nema područja u pedološkoj znanosti gdje nije dao prilog svojim radom. Pažnju je poklanjao laboratorijskim istraživanjima i interpretaciji rezultata analize, zatim u postavljanju poljskih pokusa s pšenicom, kukuruzom, kod osnivanja pregonskih pašnjaka, plantaža voćaka i brzo rastućih šumskih nasada.

Od 1970-1971. godine radio je u Zavodu za poljoprivredna istraživanja Agro-kombinata u Zagrebu. U tom kratkom vremenskom razdoblju rješavao je praktične probleme na proizvodnim površinama Agrokombinata u suradnji s prof. dr. M. Gračaninom.

Nakon toga je izabran za savjetnika za klasiranje i bonitiranje zemljišta pri Republičkoj geodetskoj upravi Hrvatske. U to vrijeme razvio je široku aktivnost na problemima bonitiranja zemljišta, ratarskih kultura, voćnjaka, vinograda, pašnjaka, povrtnjaka i šuma. U taj rad, kojem je bio koordinator uveo je više znanstvenika: prof. dr. Vladimira Mihalića, prof. dr. Ivu Miljkovića, prof. dr. Ranka Licula, prof. dr. Josipa Kovačevića, prof. dr. Paulu Pavlek, prof. dr. Stjepana Bertovića, dr. Jakova Martinovića i druge. Kao rezultat te suradnje objavljeno je više znanstvenih i stručnih članaka i *Nova metoda bonitiranja zemljišta u Hrvatskoj* (P. Kovačević, V. Mihalić, I. Miljković, R. Licul, J. Kovačević, J. Martinović, i S. Bertović, 1987). Dr. Pavao Kovačević je prvi u Hrvatskoj razradio i postavio kriterije za bonitiranje zemljišta. Na problemima bonitiranja zemljišta u Republičkoj geodetskoj upravi ostao je do 1982. godine, kada je umirovljen. No i nakon odlaska u mirovinu puno radi na sređivanju i publiciranju prikupljene građe o bonitiranju, a u ovom broju Agronomskog glasnika daje nam zaokruženi pregled dostignuća u tom radu. Tako je, nastavljajući znanstveni i publicistički rad, između ostalog, kao umirovljenik dovršio i *Kartu boniteta tala Hrvatske u mjerilu 1:300.000*.

Dr. Pavao Kovačević je objavio veliki broj znanstvenih i stručnih članaka, knjiga, studija, izvještaja i projekata. Njegov znanstveni i stručni opus toliko je velik da ga ukratko nije moguće predstaviti. Bit će potrebno studiozno pristupiti valorizaciji njegove plodne aktivnosti. Njegovi radovi poslužiti će budućim generacijama kao solidna polaznica za daljnji rad na proučavanju naših tala. Treba posebno istaći da je dr. Pavao Kovačević svojim neumornim i nesebičnim radom uveo velik broj mlađih znanstvenika i stručnjaka u terenska i laboratorijska pedološka istraživanja, metode izrade pedoloških karata i bonitiranja tala. Time je

svoje bogato znanstveno i stručno znanje i iskustvo prenosio na mlađe pedologe, agronome i šumare.

Poželimo mu još dug život u zdravlju na njegovu osobnu i obiteljsku sreću i razvoj naše pedološke znanosti i struke.

Prof. dr. Ivo Miljković
Prof. dr. Matko Bogunović